

Hva er idéhistorie?

//

//]]]]> //]]>

Noe svar på dette spørsmålet ga ikke den nordiske idéhistorikerkongressen som gikk av stabelen i Umeå i Sverige 20.–21. september. Innleggene dekket temaer fra Ficinos platonisme til dagens flerkulturelle skolegårder.

Svenske og norske deltakere var i flertall. Og nok en gang viste konferansen fram noen karakteristiske nasjonale ulikheter i praktiseringen av idéhistorie, særlig mellom Norge og Sverige.

Sverige har tradisjonelt hatt en tyngde innenfor vitenskapshistorie, særlig svensk. Nå viste mange svenske idéhistorikere hvordan vitenskapshistorien kan åpnes opp, via nye perspektiver forankret i aktuelle problemstillinger. Uppsala-stipendiat Jens Eriksson reiste spørsmål om maskulinitetsmodeller i vitenskapshistorien. Og Bosse Lundins innlegg om "den svenska alunskiffen" som idéhistorisk emne pekte både mot tradisjonell vitenskaps- og teknologihistorie, mot bedriftshistorie, miljø- og forurensningshistorie, medisinhistorie og landskapshistorie, blant annet.

Men konferansen viste definitivt at det er det norske miljøet som forvalter de lange linjenes idéhistorie, ikke bare i undervisning, men også i forskningen. Innleggene herfra dekket til sammen

temaer både fra antikken, renessansen, opplysningstid, norsk etterkrigstid og aktuell historieteori. Vitner det om manglende evne til fornyelse, en manglende evne til å komme på høyde med samtidens spørsmål? Eller signaliserer det en fortsatt vilje til å hente ressurser i diskusjoner som virker stadig mer fjerne, og kanskje også fremmed for oss?